

операторів машинного доїння. Але за цих умов особливе значення має добір корів з рівномірно розвиненими частками вим'я та ретельна підготовка їх до доїння. Якщо цих умов не дотримувати, у корів спостерігається розлад умовних рефлексів, виникають мастити і знижується продуктивність.

На продуктивні якості худоби також впливає дотримання розпорядку дня на фермі, стан здоров'я тварин, лагідне поводження з ними. Будь-які незвичні зміни на фермі, грубі крики й шум гальмують процеси молокоутворення та молоковіддачі.

УДК 636.2.033.06.082.0226.477.42

Рижук Д.П., студент I курсу магістратури спеціальності «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»*

Житомирський НАЕУ, м. Житомир, Україна

РІСТ І РОЗВИТОК МОЛОДНЯКУ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ В УМОВАХ СФГ «ШАР» КОЗЯТИНСЬКОГО РАЙОНУ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

Розробка і впровадження прогресивних технологій вирощування, годівлі і утримання тварин неможливі без знання закономірностей росту і розвитку тварин. Крім того, основні фактори інтенсифікації виробництва яловичини включають комплекс показників, серед яких особливе значення належить знанням процесу формування м'ясної продуктивності, закономірностей росту і розвитку тварин з урахуванням цього в технологічному процесі. Тому метою наших досліджень є порівняльне вивчення особливостей росту і розвитку бугайців та телиць української чорно-рябої молочної породи. Для досліджень 30 тварин української чорно-рябої молочної породи селянського (фермерського) господарства «Шар» Козятинського району Вінницької області. Ріст і розвиток молодняку вивчали при народженні, у віці 3, 6, 9, 12 місяців.

Нашими дослідженнями встановлено, що на живу масу молодняку великої рогатої худоби впливає стать, оскільки при однакових умовах годівлі та утримання бугайці і телички мали різну живу масу у досліджувані вікові періоди. Вищими показниками живої маси характеризуються бугайці: перевага за абсолютним приростом живої маси бугайців над теличками української чорно-рябої молочної породи зберігалася протягом усіх досліджуваних вікових періодів і найбільшою була у 9 та 12 місячному віці (відповідно 3,3 та 4,9 кг).

* Науковий керівник – Ткачук В.П., кандидат с.-г. наук, доцент,
Шуляр А.Л., кандидат с.-г. наук, асистент

Середньодобові прирости бугайців і теличок у різні проміжки часу відрізняються. Так, у три перші вікові періоди (0-3, 3-6 і 6-9 місяців) різниця між групами піддослідних тварин складала відповідно 8, 12 і 9 г, а найвища різниця між бугайцями і теличками була зафіксована у віці 9-12 місяців – 18 г.

Також слід зазначити, що від 3- до 6-місячного віку у молодняку даного господарства були отримані найвищі середньодобові прирости – бугайці – 650 г, телички – 638 г.

Після закінчення молочного періоду та з переходом тварин на рослинні корми (6-9 місяців), як у бугайців, так і у теличок середньодобові прирости знизилися. Однак у наступний віковий період (9-12 місяців) відбулося підвищення зазначених показників у молодняку великої рогатої худоби обох статей. В цілому, у усі вікові періоди української чорно-рябої молочної породи відзначається вищою інтенсивністю росту.

Величина абсолютних і середньодобових приростів не в повній мірі характеризує інтенсивність та напруженість росту тварин. Для детальнішої характеристики цього показника за період вирощування бугайців і теличок ми визначили їх відносну швидкість росту. Суттєвих відмінностей за відсноною швидкістю росту між тваринами обох піддослідних груп не виявлено. Найвищим цей показник був у період від народження до 3-місячного віку тварин і склав у бугайців 97,4, теличок – 98,0%.

З віком напруженість росту молодняку чорно-рябої породи різної статі постійно знижувалася, що відповідає закономірностям росту і розвитку. З метою більш повного дослідження швидкості росту на поголів'ї великої рогатої худоби різної статі нами було обраховано коефіцієнти росту молодняку по відношенню до ваги новонароджених тварин - кратність збільшення живої маси. За результатами наших досліджень дещо більші коефіцієнти росту у всі вікові періоди були отримані у теличок.

Таким чином, в умовах СФГ «Шар» динаміка зміни абсолютних та середньодобових приростів живої маси бугайців і теличок української чорно-рябої молочної породи свідчить про те, що бугайці відзначалися більш високою енергією росту і зберігали за собою цю перевагу впродовж усіх досліджуваних періодів вирощування. Щодо коефіцієнта росту тварин піддослідних груп, то кратність збільшення живої маси по відношенню до ваги новонароджених телят була дещо вищою у теличок.

В умовах селянського (фермерського) господарства «Шар» Козятинського району Вінницької області при вирощуванні молодняку великої рогатої худоби української чорно-рябої молочної породи слід враховувати особливості їх росту і розвитку. З метою підвищення обсягів виробництва яловичини слід орієнтуватися на вирощування бугайців, оскільки вони відзначалися більш високою живою масою та енергією росту і зберігали за собою цю перевагу впродовж усіх досліджуваних вікових періодів.